

Günün Piyasa Haritası

Geçtiğimiz hafta küresel piyasaların seyrini ABD'den gelen istihdam verisi belirledi. Haziran ayında tarım dışı istihdam yalnızca 57 bin kişi artarak piyasa beklentilerinin oldukça gerisinde kaldı, işsizlik oranı ise beklentilerin aksine %4,2'ye geriledi. Sektörel dağılıma bakıldığında profesyonel ve ticari hizmetler ile sosyal yardım ve sağlık alanlarında istihdam artışı sürerken eğlence ve konaklama tarafında kayıp yaşandı. Nisan ve mayıs verilerinde yapılan aşağı yönlü revizyonlar da tabloyu ağırlaştırdı, nisan ayı artışı 179 binden 148 bine, mayıs ayı ise 172 binden 129 bine çekildi. Zayıflamanın temelinde Dünya Kupası öncesinde yaşanan geçici işe alımların düşüş kaydetmesi yatıyor.

Beklentinin altında kalan bu veri, Fed'in faiz patikasında daha temkinli ilerleyebileceği ihtimalini güçlendirdi ve yatırımcıların faiz artırımına ilişkin beklentilerini aşağı çekti. Konuya ilişkin en dikkat çekici değerlendirme, Avrupa Merkez Bankası'nın düzenlediği forumun kapanış panelinden geldi. Panelde konuşan Fed Başkanı Kevin Warsh, enflasyon beklentileri ile enflasyona dair risklerin son haftalarda gerilediğini, piyasa oynaklığının arttığı değil azaldığı, tahvil getirilerinin yükselmediği aksine gerilediği ve enflasyon beklentilerinin de düşüş yönünde seyrettiği bir tablo çizdi.

Yurt içerisinde ise Haziran enflasyon verileri piyasa beklentilerine paralel olarak açıklandı. Aylık %0,99 ve yıllık bazda da %32,11 olarak gerçekleşen verilerde hizmet kalemlerinin katılığı TCMB'nin faiz politikasına yönelik sıkı duruşunu koruyacağı algısını güçlendirdi. Bu hafta ise gözler Ankara'ya çevrilecek. 7-8 Temmuz tarihlerinde düzenlenecek NATO Zirvesi'ne ABD Başkanı Donald Trump da katılacak. Trump'ın zirvede Cumhurbaşkanı Erdoğan ile özel bir görüşme gerçekleştirmesinin yanında Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ve Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara ile ayrı ayrı görüşmelerde bulunacağı belirtildi. İttifak üyelerinin ise milyarlarca dolarlık savunma anlaşmalarını açıklamaya hazırlandığı bildirildi.

NATO Zirvesi'nin Gündemi Netleşti

İletişim Başkanı Burhanettin Duran, 7-8 Temmuz tarihlerinde Ankara'da düzenlenecek 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne ilişkin gündem başlıklarını paylaştı. Zirvenin Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde gerçekleştirileceğini belirten Duran, üye ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarının kritik gündem maddelerini görüşmek üzere bir araya geleceğini aktardı. Zirvenin ana başlıkları arasında savunma yatırımlarının artırılmasına yönelik alınan kararların uygulama sürecinin değerlendirilmesi, İttifak'ın caydırıcılık kabiliyetlerinin güçlendirilmesi ile Avrupa-Atlantik bölgesindeki güvenlik riskleri yer alıyor. Ukrayna'daki savaşın seyri ve Orta Doğu ile Akdeniz başta olmak üzere İttifak'ın güney kanadındaki gelişmeler de liderler tarafından ele alınacak konular arasında bulunuyor.

Programa göre 7 Temmuz akşamı düzenlenecek resepsiyon ve akşam yemeğinde zirveye katılan liderleri ve eşlerinin ağırlaması, diplomatik temasların bu resepsiyon sırasında da sürmesi öngörülüyor. Zirvenin ikinci gününde Kuzey Atlantik Konseyi Erdoğan başkanlığında liderler düzeyinde toplanacak. Erdoğan'ın zirve marjında çok sayıda devlet ve hükümet başkanıyla ikili görüşmeler gerçekleştirmesinin de öngörüldüğünü, bu temaslarda bölgesel gelişmelerin yanı sıra Türkiye'nin müttefik ülkelerle ilişkilerinin de değerlendirileceğini belirtiyor.

JPMorgan'dan Altın Hedefinde İndirim

Altın fiyatlarındaki yükseliş eğilimi sürerken JPMorgan yıl sonuna dair beklentisini daha temkinli bir çizgiye çekti. Bankanın haziran ayındaki daha iyimser öngörüsünün yerini, üçüncü çeyrekte ons başına 4.300 dolar, dördüncü çeyrekte ise 4.500 dolar seviyesini işaret eden yeni bir tahmin aldı. Revizyonun arkasında altın talebini besleyen kilit sektörlerdeki zayıflama yatıyor, kurum bu görünümün kısa vadede fiyat artışını sınırlayabileceğini değerlendiriyor. Güçlü seyreden ABD verilerinin Fed'in beklenenden erken bir faiz artırımına yönelmesine zemin hazırlaması halinde bu tahminlere yönelik risklerin aşağı yönlü olacağı belirtiliyor. Buna karşın uzun vadeli iyimserlik tamamen bir kenara bırakılmış değil, 2027 için merkez bankalarının alımları ile fiziki talebin fiyatları desteklemeye devam edeceği öngörülüyor. Benzer şekilde hedef fiyatını indiren bir başka kurum da devletlerin ve gelişmekte olan ülke merkez bankalarının rezerv çeşitlendirme amaçlı alımlarının uzun vadeli desteği sürdüreceği görüşünde.

Hürmüz'de Toparlanma Petrol Fiyatlarını Baskıladı

OPEC ve Rusya'nın da içinde bulunduğu müttefik üretici grubu OPEC+, pazar günkü toplantısında ağustos ayı üretim kotasını günlük 188 bin varil daha artırma kararı aldı. Bu adım haziran ve temmuz aylarında uygulanan benzer artışların devamı niteliğinde ve yedi çekirdek üye, nisan-temmuz döneminde kotalarını toplamda günlük yaklaşık 800 bin varil yükseltmiş durumda. Ancak bu artışların büyük kısmı kağıt üzerinde kaldı, zira ABD-İsrail ile İran arasındaki çatışma döneminde Hürmüz Boğazı'nın tanker trafiğine kapanması başta Suudi Arabistan, Kuveyt ve Irak olmak üzere grup üyelerinin ihracatını ciddi biçimde sınırlamıştı. OPEC+ üretimi şubatta günlük 42,77 milyon varil seviyesindeyken mayısta 33,13 milyon varile kadar geriledi, haziranda ise ABD'nin Birleşik Arap Emirlikleri ve diğer üyeleri daha fazla ihracata yönlendirme çabalarıyla toparlanma başladı, yine de savaş öncesi seviyelerin altında kalınıyor.

Boğazın kademeli olarak yeniden açılması ve Basra Körfezi'nden ihracatın canlanması küresel arz beklentilerini güçlendirirken petrol fiyatları pazartesi yatay açılış gerçekleştirdi. Brent vadeli %0,12 artışla varil başına 72,07 dolardan fiyatlanırken cuma günü %0,45 yükselişle kapanmıştı, ABD tipi ham petrol WTI ise %0,20 artışla 68,74 dolardan işlem görüyor. Körfez ülkelerinin ihracatı haziranda mayısa kıyasla günlük 3 milyon varilin üzerinde artarak 10 milyon varili aştı, bu seviye yine de savaş öncesinin yaklaşık %40 gerisinde bulunuyor. Rusya'nın batı limanlarından yaptığı sevkiyatın haziranda rekor kırdığı, Ukrayna'nın rafinerilere yönelik saldırıları nedeniyle Moskova'nın ham petrol ihracatına ağırlık verdiği aktarılıyor. Arz tarafındaki bu kesintilere karşın fiyatlar, Çin'in zayıflayan ithalatı, Orta Doğu dışı üreticilerin artan ihracatı ve Uluslararası Enerji Ajansı koordinasyonunda gerçekleşen rekor stratejik rezerv salımının etkisiyle savaş öncesi seviyelere geri dönmüş durumda.

Kalibaf'tan ABD ve İsrail'e Sert Mesaj

Tahran'da bir araya gelen İran Meclis ve Müzakere Heyeti Başkanı Muhammed Bakır Kalibaf ile Hamas'ın siyasi liderliği, bölgesel gerilimin devam ettiğine işaret eden açıklamalarda bulundu. Kalibaf, Washington ile aralarında bir barış durumunun söz konusu olmadığını ve İsrail'i resmi olarak tanımayacaklarını ifade ederken, Direniş Cephesi'ne gerektiğinde askeri gerektiğinde ise siyasi destek vermeyi sürdüreceklerini vurguladı. Diplomasinin sahada elde edilen kazanımları kalıcı hale getirmesi gerektiğini savunan Kalibaf, bölgedeki mücadelenin nihai hedefinin Kudüs'ün özgürlüğü olduğunu dile getirdi. Görüşmenin karşı tarafında yer alan Hamas'ın siyasi kanadı ise İran ile ABD arasında varılan mutabakatı kendi cepheleri açısından bir kazanım olarak nitelendirdi. Açıklamalar, bölgede kırılğan seyreden diplomatik sürecin ve buna bağlı jeopolitik risk priminin piyasalar üzerindeki baskısının yakın vadede sürebileceğine işaret ediyor.

Asya Borsalarında Çip Kaynaklı Satış Baskısı

Yarı iletken ve teknoloji hisselerindeki toparlanmanın ivme kaybetmesiyle Asya piyasalarında satış baskısı öne çıktı, yapay zeka destekli rallinin kalıcılığına yönelik endişeler de yeniden gündeme geldi. Bu ortamda dolar güç kazanırken MSCI Asya Pasifik Hisse Senedi Endeksi %0,3 oranında geriledi. Çip üreticilerinin ağırlıklı olduğu Güney Kore borsasında baskı daha belirgindi, Kospi Endeksi gün içinde %1,4'e varan bir düşüş kaydettikten sonra kayıplarını hafifçe sınırladı. Düşüşün sürmesinde, bir hükümet yetkilisinin ülkenin yatırım fonu oluşturmayı değerlendirdiğine dair açıklamasına rağmen piyasadaki temkinli havanın dağılmaması etkili oldu, söz konusu yetkili yarı iletken sektöründen elde edilecek ilave vergi gelirin uzun vadeli büyüme hedeflerini desteklemek açısından gerekli görüldüğünü de sözlerine ekledi. Bu gelişmelerin merkezinde yer alan Samsung Electronics ve SK Hynix hisseleri de günü değer kaybıyla tamamladı.

TCMB'den Dış Ticaret Dengesine İlişkin Değerlendirme

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın resmi blog sayfasında yer alan bir değerlendirmede, ikinci çeyrekte enerji ithalatındaki belirgin artışa karşın ihracatın güçlü seyretmesiyle dış ticaret dengesinde iyileşme görüldüğü aktarıldı. Değerlendirmede, küresel enerji fiyatlarının ikinci çeyrek ortalamalarında Brent petrolde yıllık %55,2, doğal gazda ise %28,2 oranında yükseldiği, buna paralel enerji ithalatının da takvim etkisinden arındırılmış olarak yıllık %32,4 arttığı belirtiliyor. Ancak bu tablonun dış dengeyi tek başına bozmadığı vurgulanıyor, zira cari dengenin enerji faturasının yanı sıra ihracat performansı, hizmet gelirleri ve iç talep gibi pek çok unsurdan etkilendiği hatırlatılıyor. İhracattaki güçlü seyrin arkasında, Hürmüz Boğazı'ndaki kapanma sürecinin Uzak Doğu kaynaklı sevkiyatlarda yarattığı belirsizlik ve artan navlun maliyetleri nedeniyle özellikle Avrupa'dan gelen talebin Türkiye'ye yönelmesi bulunuyor, bu etkinin kimyasal ürünler ve ana metal sektörlerinde ihtiyati alımlar, tekstil ve giyimde ise tedarikçi çeşitlendirmesi şeklinde ortaya çıktığı ifade ediliyor. Savunma sanayisinin son dört yılda toplam ihracattaki payını yaklaşık 2,3 puan artırarak %4'e taşıması da bu dönemde ihracatı destekleyen bir diğer unsur olarak öne çıkıyor.

Değerlendirmede ithalat tarafında ise artışın tamamen enerji kaynaklı olduğu, enerji dışı ithalatın gerilediği belirtiliyor. Sıkı para politikası etkisiyle zayıf seyreden iç talebin yatırım ve tüketim malı ithalatını aşağı çektiği, bu görünümün yüksek frekanslı harcama verileri ve üretim beklentilerine ilişkin anket sonuçlarıyla da örtüştüğü kaydediliyor. Sonuç olarak jeopolitik risklerin azalmasıyla enerji fiyatlarında başlayan normalleşmenin de eklenmesiyle, savaşın cari açık üzerinde oluşturduğu yukarı yönlü risklerin önceki aylara kıyasla azaldığı değerlendiriliyor.

Özetle

Haftaya çip hisselerindeki satış baskısı ve dolardaki güçlenmeyle giriş yapan küresel piyasalarda gündemin ana eksenini ABD'den gelen zayıf istihdam verisi oluşturdu, bu görünüm Fed'in faiz patikasında daha temkinli ilerleyebileceği beklentisini güçlendirdi. Aynı çerçevede JPMorgan altın tahminini aşağı çekerken petrol tarafında Hürmüz Boğazı'ndaki toparlanma ve OPEC+'ın kota artışı fiyatlar üzerinde baskı oluşturdu. Jeopolitik cephede İran'ın ABD ve İsrail'e yönelik sert söylemi bölgesel risk primini canlı tutarken TCMB'nin ikinci çeyrekte ihracatın güçlü seyretmesiyle dış ticaret dengesinde iyileşme görüldüğüne yönelik değerlendirmesi önemliydi. Bu hafta Ankara'da düzenlenecek NATO Zirvesi ise küresel gündemin odağında yer alacak olan en önemli konu...

TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ
EREN CAN UMUT

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.